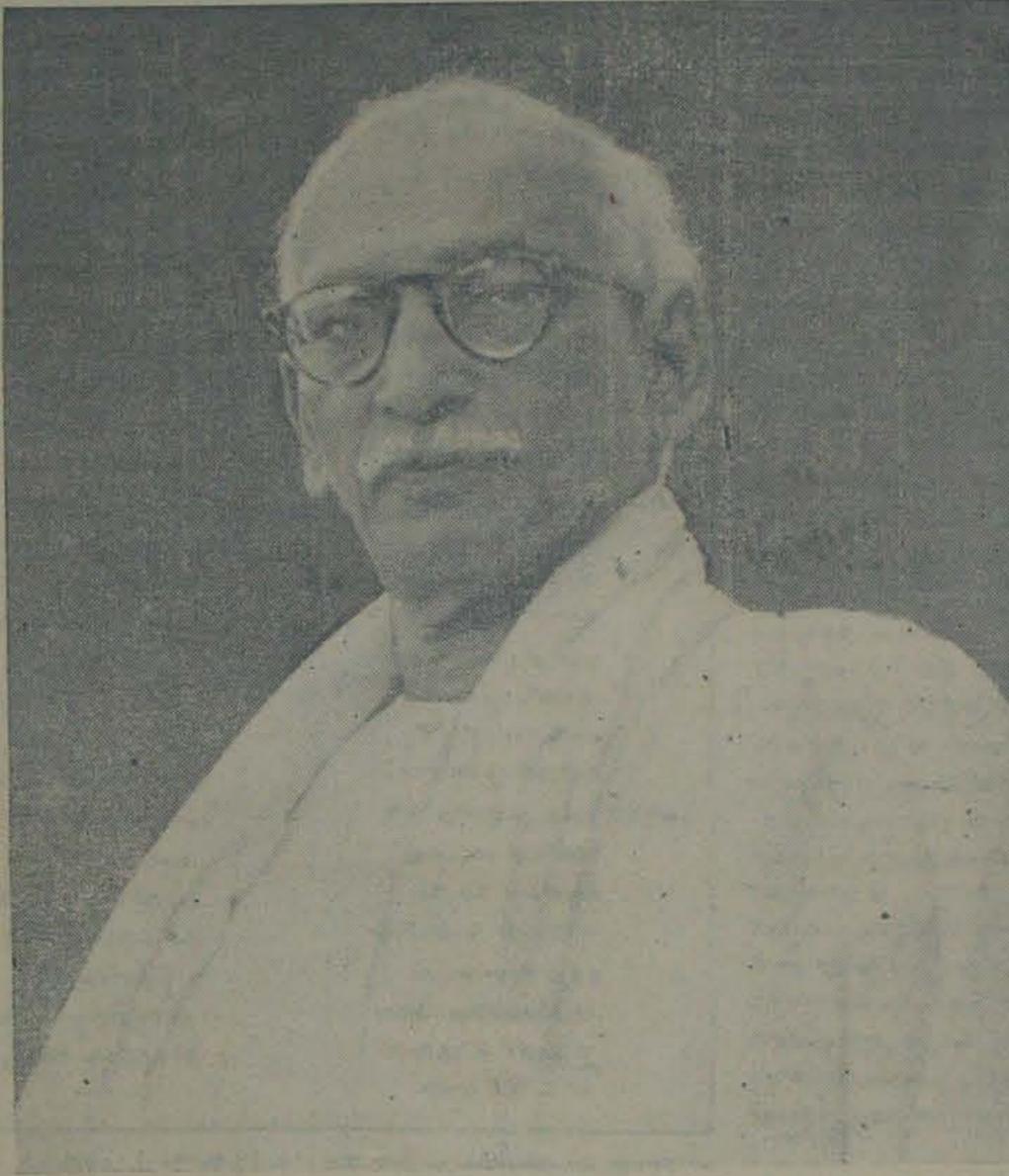

జయహోరైతు

సంపుటి 81 సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 51

డాక్టరు పట్టాభి అస్వముయం

శ్రద్ధాంజలి సమర్పించినవి. దేశనాయకులందరూ సంతాపవ్రకటనలు జేశారు.

అంధ్య అగ్రనాయకులు, అఖిలభారత కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షులు, కాంగ్రెస్ చరిత్రకారులు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు కొంతకాలంగా ఆస్వస్థులుగావుంటూ, ఈ నెల 17 తేదీ పుదయం హైదరాబాదులోని తన స్వగృహంలో దీవంగతులైనారని తెలుసుకు విచారస్తున్నాము. చనిపోవునప్పటికి వారి వయస్సు 80 సంవత్సరాలు.

డాక్టరు పట్టాభిగారి సతీమణి యిదివరకే స్వర్గస్తులైనారు. వారికి యిద్దరు కుమారులున్నారు. ప్రథమ పుత్రుడు శ్రీ వెంకటరత్నం సహకారోద్యమంలో ముఖ్యుడు.

పట్టాభిగారి మరణవార్త శాసనసభ జరుగుతుండగా తెలియగానే, సభను వాయిదావేసి, సభాధ్యక్షులు, మంత్రులు, ప్రతిపక్షనాయకులు పట్టాభిగృహానికివెళ్లి వారి భౌతికదేహాన్ని సందర్శించి, భక్త్యంజలి ఘటించారు. తర్వాత శాసనసభ వారికి జోహార్దర్పించింది. లోకసభ, రాజ్యసభలుగూడా పట్టాభి మరణానికి

హైదరాబాదు లేఖ అలూరు రాకతో సంజీవరెడ్డికి పట్టుతప్పిందా?

రంగారెడ్డికనుకూలంగా సంజీవరెడ్డి, శ్రీ పంత్?

(మా విలేఖరి)

నిర్ణయాలను వాయిదావేయడం పంజీవరెడ్డిగారి వాయువ్యానికి విరుద్ధమై ధోరణి. కాని ఇటీవల అంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాలు ఈ కొత్తధోరణి ఎలవరుచున్నట్లున్నాయి.

క్రీతం నెల ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికను వాయిదావేస్తే ఈ నెలకొత్త ముఖ్యమంత్రిని ఎన్నుకునే సమస్యనే వాయిదావేస్తూ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు వాదులు నిశ్చయించారు. పంజీవరెడ్డిగారు ఇప్పుడే రాజీనామా నివ్వనక్కరలేదని తీర్మానించడం మంచి, "అయిన ఆవరోం ఎవరిని ఎన్నుకోవలసింది మేముకూడే తీర్మానించుకోలేకండావున్నామ"ని చెప్పడమే అవుతుంది.

పరిగా ఈ ప్రశ్నకే నేను ఒక ప్రస్తావన వాయుకుడికి వేస్తే, "కాదు, మాకు కొంత తూవీరి పీల్చడానికి సమయం కావాల"న్నారు. పంజీవరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నిక కావడంనూడా బరిపోయాక ఇంకా తూవీరి పీల్చడానికి సమయం లాభించి ఎవరైనా చెప్పవలసివచ్చిస్తే సమృద్ధం సాధ్యం కాదు. —కొంప. 8 క కేతలో

ఫోన్ : 280.

గ్రామ్య : నిర్మల.

అంబి

- స్పెషల్ వక్కపొడి 1 ఏక రూ. 12-00
- ప్లూడేషన్ కాఫీపొడి 1 పౌ. 3-25
- స్పెషల్ కాఫీపొడి 1 పౌ. 3-50
- హోటల్ స్పెషల్ 1 పౌ. 3-25

అన్నిరకముల కాఫీ గింజలు - అదునాతనమైన ఫాస్ఫోసామానులు సరసమైన ధరలకు దొరకును.

నిర్మలా కాఫీ షర్కూ

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

శ్రీమద్భాగవత కథలు

శ్రీమద్భాగవత కథలు

పు రం జ ను డు

(21)

పురంజనుడు మహాకవిగాను పురంజనుడను రాజ కృష్ణుడనై యుండెను. అతని పేరు గాని వర్ణనముగాని గోచరముగానందున వారినీ అభిజ్ఞానుడను పేరు పెట్టిరి. కామలా లనుడగు వాడేను అనేక పురంజనుల గ్రామముల వదలి వెళ్లి తేనెపాని కుట్టుకుడకు పోయినపుడు దక్షిణ దిశ ప్రదేశమునకుఁ జొరెను. అచ్చట కొండొక పురంజను రత్న ఖదిరి కిఞ్చరంబులతో మరలెట్టిక మౌనమున గృహంబులతో మనోహరములగు వికల్ప లతో నలరాజుఁడనెను. ఆ యువకుడనెను నుండరాని యొకరుక బహుపరిచయముయొందుటఁబ్రాచీన యా మె ను పురంజనుఁడు పరమింది "తనీని నీవెవ్వరవు? ఎవ్వరి దానవు? నీవెవ్వరుకు రాఁగారణమేమి?" అని ప్రశ్నించగా వా మోహనాని "ఆర్యా! వాకును నీకును ఎవ్వఁడు గోత్రపాదుంబులైన నెనెనా మనకుఁ తెలియరాదు. ఈ పురంజను నివసించిన వాడెవ్వఁడో నే నెఱుగను. వా చుట్టును గూర్చొనియున్న పుణ్య బృహద్రు లుండెను వారి యా ళ్ల మే ర కు ప్రవర్తించు చున్నాడు. ఈ యెఱుకలల పాము నన్ను నిద్రానేక కాపాడుచుండును. నిన్ను నీబంధు పర్వమతోడఁ జెండ్లాడెవను. తొమ్మిది ద్వారములు కలిగిన యీ పురంజను కథితమై పర్వ కామోతభోగంబులు నూతనంబు అనుభవించు పుణ్య. పతి యెల్లప్పుడు విభాగ్యుఁడను పదా న్యుఁడు ప్రేయదర్శకుఁడనై వానిని భర్తగాఁ బడయుటకుఁ గోరుచుండును; అట్టి వాఁడు తనకంటెవచ్చిన కాదను మాధురాలం దువా?" అని ప్రశ్నార్థకమిచ్చెను. పురంజనుఁడు మిక్కిలి సంతోషించి ఆ గజగామినిని వివాహమాడి వావానిధ గాన విసూదంబు లకు వానందించుచు నూతనంబు క్రీడించెను.

ఆ పురంజను ఖడ్గోత్తర అవిర్యుభ ద్వారం బుల నడించుచు ద్యుమంతుఁడను వాఁడును, నవీని వానిని యను ద్వారంబులకడ ఆపఱూ కుండెను వాఁడును, మఖ్య ద్వారంబును గాచి రథాదులు వికలుండుననువారును, పితౄహూ దేవహూ ద్వారంబులఁగాచి శ్రుతధ్వనియను వాఁడును ఉండిరి. ఆ పు ర మ లో నిద్దరు గ్రుడ్డివాడు ని ద్వార క్కు కేకరప్పకుండెను వాడు కలకు. రాజ అంతఃపురమున జొచ్చు నప్పుడు వివాహవేదన వాఁడు వెంటచోవు చుండును.

అట్లు పురంజనుఁడు ఆ క్షం క కామక యడై భార్య మాటకు జవదాటక స్వారం ద్రోము దక్కె యుచ్చలేకున్నను దాని నినుస రించుచు గ్రీడామ్యుగయ్యెను. కొం డొక వాఁడు ఆ వ్యుధుడు కేటాద మత్సాహకడి ప్రయాణ సన్నద్ధుఁడయ్యెను. సా ర ధి మున్న ముండితమనుఁధంబు వాఁడు త్రేకటిది యెదు నుట్టునులనుబూచ్చి కెగంబులఁబట్టెను. పురంజ నుఁడా నిధులు కెక్కి యే కాదకుండెను సేనా కుఠిఁగొని భార్యను వీడి ముగ్ధమాంబులను తొచ్చి రీత్రవాలఁబులులైది వర్ణనము లను జుంపకాగెను. కరివిట్టెలులై చచ్చుచున్న మృగంబుల యాక్రందినగిటులు వనవాసులైన కలుకాకొత్త కుంభామయ్యెను. కేటాదను

తెను పురంజనుఁడు గృహమున శేరెంచి మజ్జన భోజనాదులు గాచించి వెళ్లెను తే రి భార్య కొరకు నిరీక్షించెను. నిజాయ ఎంత నేటికీనిరాదయ్యెను. అంతఃపురవారికలను డీ రన ప్రయోగాలి విచయముగూర్చి ప్రశ్నిం చెను. వారు రాజ నక్షేపించి "వృ పా లా నీ కట్టుపు నవీషి ముఖ్యుఁడయ్యెను కటిక నేలఁబడియున్నది" అని విన్నవించిరి. వెం టనే తేఱు తన కాంతకు దగ్గఱే చింతావ్యా కుల స్వాంతుడై "క ర్యా డీ లోకములో తప్పలానదట్లు మానవునకు పమాజమి; అట్టి యెద వానికీ పమాజమగు కేక నొసంగవలెను. దండీకుఁడా కేక ననుభవించుటకు వెనుకంజ నేయరాదు, దానిఁగూర్చి వ గ చు ట వెట్టి తనము. కేటాదను యభిలాషచే నేను నిన్ను విడిచియుంటిని; దా ని కొం కు అలుగుట పాడియా? తెలివము" అని దీవాతీరముగా కేడెను. అందుపై వా యింతి యులమాని చక్కఁగా నలంకరించుకొని క తి ని నురతం బుచేఁగలంపిచ్చెను. పురంజనునకు భార్యయే కరచుపురుషుడయ్యెను. ఆ కాంత వలన నూటకవనంకొక్కరు పుత్రులు, ఒక పుత్రీయు గలిగిరి. ఆ పుత్రీ పుత్రులకు నుదిరిరితి వివాహంబులు గావించఁబడెను. ఒక్కొక్క పుత్రునకు నూర్డుతనీ కుమారులు జన్మించిరి. పంకమంతయు ప్రత్ర పాత్ర వర్ణనయ్యెను.

పురంజన మహారాజునకు ము స లి త న ము పమిపించెను. చండికేకుండెను గంధర్వరాజు మన్నుట యనుబది గంధర్వుల, అడే సంఖ్య గల గంధర్వ్యాంగనలవెంటఁగొని పురంజనుని పురంబును ముట్టడించెను. ఆ పురంబునకుఁ గావలికాయుచున్న కంచకీర్ణ కన్నుగంబు గంధ ర్వుల మార్కొని నూ తేం డ్లు పో రా డి క్రమచే నలిగిపోయెను. పురములోని వైని కులు బంధువులెల్ల మిక్కిలి కురకపిందిరికాని పురంజనుఁడు మధుభోజనఁడును కాంతలో లుండె తనకు రానున్న యాశదను గ్రహించఁ డయ్యెను.

తొల్లి కాలకన్యక భర్తను బొందఁగోరి ముల్లోకంబులు సంచరించెను. కాని యది వికృతరూపిణీ గావున దానికీ 'దుర్బు' యను పేరు పెట్టి యెవ్వరును స్వీకరింపకరైరి. ఒక వాఁడు వారదుఁడు బ్రహ్మలోకమునుండి వచ్చుచుండఁగా పర్యాసితయని యెఱిగియె నా కాలకన్యక వాతని వరించెను. వారదుఁ డామెను నిరాకరించఁగా వా కన్య యలిగి "నీవు సదా సంచారి" కమ్ము అని కపిం చెను. కామమోహితుఁడు దుర్బుగనఁబాచి వారదుఁడు "కామిని! నీవు యవశేష్యుని వాళియింపుము" అని బో ధం చె ను. ఆ మాటలు శరిగ్రహించి యాకన్య యవన వృవ భుని యాళియించి తరిపరి విధముల వాతని తన్ను భార్యగా గ్రహించును కేటాదెను. యవశేష్యుఁడు పర్వమును యోగదృష్టిచేఁ డాది పవ్వి "కేటాదాకాడీ! నిన్ను క్రేమించు వారలకు నిన్ను క్షేపించి తొక్కిపుత్రుకరు. కాఁబట్టి నీవు లోకముం దెల్లఁ దిరుగుచు లోక మునే యాళియించి భోగింపుము. నీకు సాయంబుగా వాసనఁబెంపెను. తత్సావ య్యంబుచేఁ దొక్కిపోకంబు గావించుము. ఇతఁడు వా అన్ని ప్రాణులుఁడు. నీవన్ను

కలీయుగ తార శనాంకము

*** 'వినాకి' ***

తార: అందకాడ! నిన్ను డాది కందర్పుని రాజాలకు లాంగిపోయి గాడకరి మృగ మృగవరించు కొంటి. చక్రిని కొనగోట మీటి చక్రినిగింకలు వెట్టు తనవెల్లను పులించెను కనుమానీతి కరవకనై.

కలకాలము వాటి రేయి వలెనే యుండు ననుకొంటి కల లయ్యెను వా తియ్యిరి కలపులు వెన్నెల తేదా!

కళాంక: పగలాడీ యెటి కిట్లు పగచెదనో తెలియ లేక ప్రయోధను నే నుండంగా భయంకడవ కల కల!

తార: మామా! మనసార నిన్ను ప్రేమించిన దాన గదా నను కాదని భూమి చుట్టు అనుదినంబు తిరిగెదనే! మగడే కేటోక్కి మనవ సోగము చూచి సోగియి చుండ పగల పాలు గాక యెట్లు మనవలు తా మార్యగలదు?

కళాంక: ఖరకర తాతం బోర్వక వరులు నన్ను కేడుకొనిరి ఇల మీదికి చల్లని కలు గులు సోకించితీ నింఠే! ఇంత మాత్రమునకే కర కాంతాసన్నుడ నంటిది అంత లంటగట్టి నన్ను లంకింకకు ప్రయోగాలా!

తార: కలువ పూవునోలు లకే గిలిగింకువు నవ్వింకువు పలకాణు లేవీ నేను చలికెలుగు నే యుండువు. కన్నల యే కాంతంబున యువతీయనవలు మేదల వై నుండగ కొంగియాడ గా నీ శేటికీ నూమా

అగ్రహించి నరలు నిన్ను నిగ్రహమున పరిహర్షుగ రాకెట్లుల కెక్కి చుంద్ర లోకంబునకే వర్తుల!

కళాంక: మేరెందిన వాడైకే కాలుదవ్య కయ్యాలకు డికోండుంటి మనలాలు రాకెట్లుల కెక్కివచ్చి వారు రాల నుంచి వారు తారా! భయపడకు నీవు ఇచ్చటి వింకలు మాడగ మచ్చట కడివా రేమా!

తార: సామాన్యులు గారు కళాం కా! మావపు: లవిగో ఆ కేవురు రంగులు నించెను బావుటాలు వారి కేమి! తెండా నే దంపించిరి దండెత్తక పోరు కేపు ఇక మన ప్రయోగాలాపా లకటకట! విలాపాశే! కరపుకునున్న నేను పారిదారికడవు నీవు మనసాలకు ఫలంబు లనుభవింప కేరాయెను.

కళాంక: తారా నీవంటి నీని తారలు-వాంటి కేర కాం-లపంఖ్యాకులు నామి వారిలోన, భయ మెందుకు! కానుక గా కక్కురు వై లాను నీలెక్కి కోక నీకు నీ కొక తారామణివై కావించుము కనులందిరు. కొమడి మనోజ్ఞ కరికో యామిని వివారలవై మనము వారు కలసి మెలసి మన వచ్చును కలకాలము.

[అకావశి] య ద్య కృప్యం క త్తకో భవకు భవకు భవిరవ్యం.

వా చెల్లెలవు. మీ యుభయల బలముచే నేను పర్వలోకమును జయించును" అని యెఱుకఁబడి చెను.

ఇట్లుండగా యవశేష్యుఁడు పురంజన పురంబును జ యిం చు ట కు నిచ్చగించెను. మున్నున్న కాలకన్యక పురంబును బ్రకే కించి యందలి యందంబు వెల్ల నుకొడించెను. ఆమె వెంట యవనలు కట్టుముచొచ్చి వాకాధ్యంపము గావించిరి. ఈ స్థితిగాంచి పురంజని పుత్రీపాత్రులు తేరించి దొగిసి పుచ్చిరి. తరిచరులెల్లరు రాజానకు దూరలైరి. మిక్కిలి ప్రేమించిన భార్య పవిత్రము పూర్వ కేవ్రువ పడలింపిచ్చెను.

పురంజనుఁడు తన దుష్కీటి దుర్బురము కాఁగా పురంబును రహస్యముగా విడిచిపెట్టి పాలిపోవుటకుఁ బ్రయత్నించెనుగాని గంధ ర్వులు వాని వారికర్థముగా నిలిదిరి; యవ నలు చుట్టునుట్టిరి. భయంఁడు రాజ వైకి యటకెను. యవనలు పురంజనుని కట్టి కరువు వోలె లాగుచుండిరి. అట్టి దీవావృతో పవీ తము పురంజనుఁడు తన్నుఁగూర్చి ముఖ ముండక "కే కుమారలారా! మనుమలారా! మిమ్ముల కే నెట్లు విడఁగలను? ఈ నీవకలను పరిహారమును భవమును నెట్లు పాఁడుఁగలను?

కే ప్రయోగాలా! నీగతియేమి? నన్ను వదలి నీ వెట్లు కేవలంకలవు? వాతో పమామనము చేయుదువా? అని విలంపింపకాగెను. అట్టి కంచకీర్ణ కన్నుగంబు కాలపోయి మహాభూతిం బులలోఁ కలసిపోయెను. పురంజనుఁడట్టి స్థితిలోఁగూడ వాని చిరమిత్రుని వదిల్చారు నన్నుఁడేనియెఁదలఁచి యెఱుగఁడు. పురిజ నుఁడు కరలోకమందఁ గాలు పెట్టిన వెంటనే యతఁడు తొల్లి యజ్ఞము కొఱకఁజంపిన కకు పులు వానిని పొడిచి పొడిచి మగ్ధమాచము చేసి కనీతీర్పకొ నెను. అతఁడు తనాగ్రస్తుడై వెళ్లవత్సరములు దురంతిదుఃఖము నొంచెను. పురంజనుఁడు వాని యవసానకాలంబున భార్యనే తలంచుచు ప్రాణంబులు విడిచెను. ప్రారబ్ధకర్మ ఫలభోగార్థము తదననునైవ కరీరంబులఁగొని కేవుఁడు జన్మించుచుండును. అందుచే వాఁడలా విదర్బలానకు గుమాస్తాగా జన్మించెను. విదర్బరాజున బాండ్య మఁయ ద్వకఁడు గెలిచి వాని ప్రత్రీను పెండ్లాడెను. వారి నొక్క పుత్రీయు కేవురు కొమరులు పుట్టిరి. మలయద్వకాని పుత్రీయె ఆగస్తుడు పెండ్లాడెను. గారి భృవచ్చుకుండును వానికీ నిచ్చువాపూడు జన్మించిరి.

జమీనార్లు

శ్రీ. వి.కె. జ్యోతి బహుళ కవియ
18-12-1959 - శుక్రవారం

డాక్టరు పట్టాభి

డోక్టరు, డాక్టర్, కాంగ్రెస్ చరిత్ర
కారుడు డాక్టరు ధోగరాజు పట్టాభిసేక
రామమ్యుగారు దివంగతు లయ్యారనే
వార్త భారతీయులను - ముఖ్యంగా
ఆంధ్రులను - విచార సాగరంలో
ముంచగలదు.

డాక్టరు పట్టాభి అన్య సామాన్య మేధాసంక
స్థులు. భాషాపండితులు, రాజకీయకావ్యము,
రాజ్యాంగ నిర్మాణాది విషయాలలో అపార
పరిజ్ఞానం, ఆశ్చర్యకరమైన వారి భాషా
కృతి, కాంగ్రెస్ లోని మేధాసంతులలో
డాక్టరు పట్టాభికి సమస్త స్థానాన్ని
సంపాదించిపెట్టివేసి.

శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య కాంగ్రెస్ కుట
వృత్తులలో ముఖ్యులు. వారు కాంగ్రెస్ లో
శ్రీకేశవచూడటికి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్
సంఘమే ఏర్పడలేదంటే, వారి కాంగ్రెస్
క్షీరం ఎక్కడు పోగిందోమంది పూసించ
వచ్చు.

కాంగ్రెస్ వారి గా వారికి ప్రజాసాన్ని
హిత్యం తక్కువైతే, వారియందు ప్రజలకు
గాంధీభావం మాత్రం తక్కువగా వుండేది
కాదు. డాక్టరు పట్టాభి ప్రజాసాయకులు
కాదు; మేధాసంతులలో నాయకులయిన.
వారు తెలుగువారే ఆయినా, ఆంధ్ర
కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులలో శ్రీధము
లైతా, యీ రెండు వారిలో ఎంతమంది
వారిని చూచివుంటారు, వినివుంటారనే
సందేహంకూడా వున్నది. కాని వారిసేవ
పై అంతస్తులో ఆశ్చర్యంకా వుపకరించింది.
వారు కాంగ్రెస్ చరిత్రకారులు. గాంధీభాష్య
కారులు. గాంధీజీజీ మహానాయకులకు
అత్యంత ప్రీతిపాతులు. డాక్టరు పట్టాభి
సీతారామయ్య గారివల్ల ఆంధ్రదేశానికి ఒక
మిన్నవై విశిష్టత వేహూరిందంటే అతికయోక్తి
కాదు.

భాషారాష్ట్రీ వుద్యమంలో వారి పాత్ర
అపూర్వమైంది. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి
ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ సాధించిన శ్రీ పట్టాభి,
అఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా ఆంధ్ర
రాష్ట్రాధికారిక మార్గము నేర్పించినారు.
వారివృత్తి, వారిసేవ అంతరంగికంగా జరిగేది
కాబట్టి వాటివిలువ ప్రజలకు ప్రత్యేకంగా
తెలిసే అవకాశముండేదేకాదు. సంస్థాన
ప్రజాభ్యుదయంలో గూడా శ్రీ పట్టాభి
నాయకత్వం గణనీయమైంది.

శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య శేవలం రాజకీయ
నాయకులైతారు; ఆర్థిక విషయాలలో దక్షులు.
వారు ఏసంస్థను ప్రారంభించినా అది ప్రవర్త
మానం కావలసిందనే నమ్మకం ఒకటుండే.
ప్రకాశం గారికి, వీరికి వుండేది భేదాల్లో
ప్రధానంగా యిది ఎత్తి చూపబడుతుండేది.
దేబ్బు విషయాలలో డాక్టరు పట్టాభి
కున్నంత మంచికేవల వీరిద్దరిమంది రాజకీయ
నాయకులలోవుంటుంది. అట్లనే అధికార
వ్యాపకాసాధన యిద్దరు తెలుగునాయకు
లలో వీరు ప్రథములు.

రాజకీయాలలోగూడా ఒకపటి ప్రమాణం
పాటించాలనేవ్యక్తి శ్రీ పట్టాభి. కాంగ్రెస్

ముఖ్యమంత్రి నిరయంలో రాజకీయాలు

పార్టీముఖ్యుల బలాన్ని పొందుటకు సత్యనారాయణరాజు తీవ్రస్వయంత్వం

వరణకాంక్ష

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు శాసనసభ పార్టీ
చరిత్రకాలం శ్రీవీలం సంజీవరెడ్డిగారే పార్టీ
నాయకుడుగా వుండాలనే ఆభిప్రాయపడు
తూ, పార్టీ నాయకత్వానికి వారు యిచ్చిన
రాజీనామా కఠినతను ప్రస్తుతానికి వాయిదా
వేస్తూ తీర్మానించింది. యిది తాత్కాలిక
యేర్పాటు మాత్రమే.

ఈ సమావేశం క్రితంలోనే ఢిల్లీ నుంచి
విమానంలో దిగి, సరాసరి సంజీవరెడ్డి అధికార
గృహం గ్రీన్ ల్యాండులోనే అల్లూరి విడిది
చేశారు. అల్లూరి రాజ్ తో రాజకీయరంగం
రక్షింపట్ల వారంభించింది. అల్లూరిని ప్రాజెక్టు
దులో గూడా బలకరుస్తున్నారనే ఢిల్లీ వార్త
సరిగ్గా అదివారం ఉదయం ప్రతికూలలో
ప్రచురితము కావడము, యిటు సంజీవరెడ్డి
యింట్లోనే తీవ్రతయడమూ చూచి రాజకీయ
చాణక్యం తెలియనివారు చాలా మంది
“కారు మయ్యలు విచ్చినారు”న్నారు.
పాతం - లోగుట్టు వారికేమి తెలుసు!

అల్లూరికి పట్టాభివేళించిన తీరవలసిందే
నని శనివారంకొట్టా, పార్టీలో మేధా
సామిలుగా చిత్రించుకోనే కొందరు, సంజీవ
రెడ్డిపై వికారితమైన ఒత్తిడి తేగా, వారి
ముఖాన “శేష” అని అత్యుదే చెప్పడం
బాగుండదని “సరే శేషుమార్దా” అని నిద్రకు
దిగడం, అక్కడ ఎత్తుకపైఎత్తుగా ప్రాతిపదిక
వెయ్యడం జరిగింది!

ఇదిలా ఉండగా సంజీవరెడ్డి నిజశక్తికేవలం
ఒకవిధంగా ముఖ్యులైనవారికి బయటపెట్టి,
తదనుగుణంగా ప్రచారం చేశాడే బందగా
సాగించమని ఆ దేశం యి వ్యధం గూడా
నిముసలలో జరిగిపోయింది.

తెలంగాణలో రంగారెడ్డి దొడ్లమనిషే
అయినా, అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు సభ్యులలో
ఆయనకట్ట అభిమానంకలవారు తక్కువనే
అనవచ్చు. దీనికి రాజకీయ కారణాలుగాని,
ఆయనకట్ట వారికి వ్యక్తిగత ద్వేషం ఉండటం
గాని కారణంగాక, రాజకీయ అవకాశ
వాదం ఒక ముఖ్య కారణమై వున్నది.

మంత్రి జె. వి. ఆరెవి అనయాయులు
అల్లూరి అధ్యక్షత్వాన్ని బలకరుస్తున్నట్లు ఒక
కింపదంతి కూడ గాలిలో పుట్టి గాలిలోనే
కలసిపోతోన్నది. వి. వి. రాజ అల్లూరి
నెంతనున్నంత కాలం జె. వి. కి ఆ మాట
మిలో తాళేదో అదిగాక అదిలాబాద్, కిరీ
నగర్ జిల్లాలలో ఆయనగారి అనుచరులు
మొల లో తు “ప్రచురితము చేయి” లో
దిగి కూచున్నారు. వారందరికీ గతేంద్రమో
క్షం జరిగించాలిచా? దానికి కొందరంగా

సంస్థ నాయకత్వానికి కొంత స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యం
ప్రత్య బంధాలనేవారు వారు. అందువల్లనే
త్వరగా తెర వెనుకకు పోవలసివచ్చింది.
శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య యిటీవల రాజకీయ
యాలనుండి పూర్తిగా విరమించి ప్రాధికార
కాదులో విశ్రాంతి తీసుకుంటుండేవారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మహా మహానాయకుని కోల్పో
యింది. దివ్య గుండ్రనే ఆ స్వాతంత్ర్య
యోధునికి అంజలిఫుటిస్తూ, వారి ఆత్మకు
ధ్వజంకూడు కొలిచి ప్రసాదించుకొంటు
కోరుతున్నాము. వారి కటుంబానికి మా
సానుభూతి.

రెడ్డిగారిని ఆక్రమించి, ఆయనవ్యూహ సంచీ
వరెడ్డికి చెప్పింది, బ్రతుకుతీవుడా అని బయట
వదలయ్యి వాస్తున్నారు.

ఇదిలావుంటే బ్రహ్మానందరెడ్డిపైకి సమ్మా
నావార్యం విసిరాడటం అల్లూరి. ఉంటేనీవుం
దాని. శేషాశే నేనుండాలిగాని మూడవ
మనిషికి చోటివ్వరాదనీ, యీ విషయం
కాబంటుగా ముఖ్యమంత్రికి చెబుదామనీ
అల్లూరి కలుగుచెయ్యడం, అకలుగుత యి
యొక్కమైన ప్రతికూలు వెర్లడం జరిగిందట.

ఇదిలావుంటే పి. వి. జి. రాజ అనయాయు
లైన సోమలియ్యలు 14 మంది యీ నాయకుని
ఎన్నిక విషయంలో వ్యక్తిగత ఆభిప్రాయ
మంటూ ఏమీ తెలియచ్చడంలేదు. సమస్త
ఆభిప్రాయం శేషలేతుడగదా! అసలు వీరు
“అంతా సంజీవరెడ్డి యివ్వం” అంటున్నారు.
వారి ప్రోత్సాహం శేవలం అల్లూరికి అంగరక్ష
అనే వాదము గూడా నీళ్లుకారింది!

ఇదిలా ఉండగా, కాంగ్రెసు పార్టీలోని
235 మంది సభ్యులలో మారిజనులు, గిరిజనులు
అస్తిపాస్తులులేని వెనుకబడినవారు అంతా
కలిసి 50, 60 మందికన్నా ఎక్కువవుండరు.
మిగతావారికందరికీ అల్లూరి అంటే “పాత
యిద్ర బందా” అనే భయం గూడ బాగా
వున్నది. వీరింతా తమ కలుగుబడినంతా ఉప
యోగించి, ఎక్కడిక్కడె దిగింపులు వేస్తు
న్నారు. వీరివ్యయం ఒకటి - “అల్లూరిరావ
దానికి శేషు. సంజీవరెడ్డి చెప్పే మనిషి వెనక
వైవా ఒకప్పుకుంటా” అని బయలుదేరదీకారు
ప్రచారం. దీనికి కడక వై, అదివారాయలు
రెడ్డి, నాదమునిరెడ్డి, చిదంబరరెడ్డి, పట్టాభి
రామారావు ప్రభృతులు చాలా మంది
వున్నారు. ఢిల్లీ నుంచి మంగళవారంనాడు
మంత్రి తిమ్మ రెడ్డి తిరిగిరావడంతో వీరి
ప్రచారం మరింత తీవ్రతరం కావచ్చు.

ఈ ప్రమాదాన్ని తనిగట్టిన అల్లూరి దీనికి
విరుగుడుకూడ అలావించాడట. సంఘాత
జిల్లాలో అల్లూరి చంద్రమూర్తి, కుయ్యగోదా
వరిలో వళ్ళంరాజుకు, శ్రీ కాకుళం లో
రోక్లంకొంతు, చివరకు ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు
అధ్యక్షులు వీడతల రంగారెడ్డికూడ మంత్రి
వదవుల మోహమాసి, వారిని లాించడానికి
ధిగిగధప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఇట్టే తెలం
గాణాలో జె.వి., రామచంద్రారెడ్డిగారిలను
మరల్యుకోవాస్తున్నాడట. కాని అఖిలభారత
కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవనీ, సర్కార్ కలీలును
పోలిన యిసుకనుండే కల సంజీవరెడ్డిమాటను
వీరిలో ఏ ఒక్కరుగాని, అందరూగాని
కాదనకలరా? అని సందేహంవుడమే.

ఈ విధంగా సంజీవరెడ్డి - అల్లూరి ద్వయం
మధ్య అదివారంతో ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం
ప్రారంభమైస్తే, ఇందులో అంతిమ విజయం
సంజీవరెడ్డిగారికి వుంటుందా?

ఇరువురు బిడ్డలతో తల్లి ఆత్మహత్య

ఈ వెంకటేశ రాజు గూడూరు లోని
సోన ఎక్స్లెంజి ఆకలేటరు క. శ్రీనివాసులు
భార్య మోహనమ్మ (21 సం.), భర్త రాజు
ద్యూటికి ఎక్స్లెంజి అధికారుల కలిసేకార్యక,
తన మాజీండ్ల కూతురు చాచాయణి, ఏదాని
ప్రాయంకల కొడుకుతోటి, యింటిసమాపాన
గల తమ్ము శిల్పి గుంటాచారిలోకడి ఆత్మ
హత్య చేసుకున్నది. ఆమె కంటిబయ్యతో
కాగకడుకూవుండే, తాను గ్రుడ్డిదాననై
పోయి, భర్తకు లోటు కలుగుతుండేమోననే
భావమే తనను యీ దారుణ్యకార్యానికి పురి
కొల్పినట్లు ఒక బాలుగూడ ప్రాసిపెట్టింది.
ఈ కల్ల-బిడ్డల దుర్మరణంగాంచి కంటి కడి
తెట్టినవారులేదు. —చూ. వి.

ఇదీ లొకవృత్తం

(5-వ కేటికొరం)
ఏమిట? ఈ ప్రకృతి ఆయనే ప్రతిభా
వం చెప్పినాడు; “170 కోట్లమంది జనం
పొట్టకు, బట్టకు కాగకడుకూ, ఆక్రయంలేక,
ఆలోగ్య సదుపాయాలులేక వుంటున్నారు.
ఇక వారు పొరుగోరు. మనం సాయకడక
పోతే వెర్ల కందరగోళం జరుగుతుంది.”
మనం శేవలం యెరుల సాయాన్ని కోర
డంలేదు. వ్యయం సహాయం చేసుకుంటూనే
మనం సాయం కోరుతున్నాము. మన తీవ్రత
కంచవర్ల ప్రచారానికి ఎవరి సాయం ఎంత
లభ్యం అవుతుందో తెలియక, దాని రూపు
రేఖలను మనమింకా సరిగా దిద్దలేకన్నామని
మొరార్జీభాయి అన్నాడు. బిదాభాయి విక్
మొరార్జీకి ఆ మాత్రం సాయం తేసిపోతే
కృతజ్ఞులం.

ఆస్తి అన్వేషణం చేయరాదు

గూడూరుకాలాకా అన్నంబా గ్రామం
వాస్తవ్యులున్ను, మా కండ్లి గారున్ను అయిన
మావీలి వీరాస్వామి గారు ఆయన స్వాధీన
ములో నన్ను మా కుటుంబ ఆస్తిని కరాధిక
ములు చేయ సంకల్పించిట్లు తెలియచున్నది.
వారి స్వాధీనములో నన్ను భూములుగాని -
మరి యే యితర స్థిరచరాస్తులుగాని యే విధ
ముగానూ కరాధీనము చేయరాదు. అట్లు
చేయుటకు వారి మాక్కులేదు. వారి కుమారు
లము సరకు ఆస్తియందు మాక్కు కలిగియు
న్నాము. అట్లు కరాధీనము చేసుకా చేసిన
యెడల అవి వెల్లడినవు.
—తూనలి నాగయ్య.
—తూనలి రామయ్య.

ప్రీ-యూనివర్సిటీ కోర్సు (అన్నిపాఠాలు గ్రూపులు)
ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి; మెట్రిక్ తరగతులు జరుగుచున్నవి
10 సం॥ముల ట్యుటోరియల్ అనుభవముతో మంచి ఫలితములకై
గార్గంటి శిక్షణ యివ్వబడును - త్వరగా చేరండి.
శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి,
61, (మంటపాలు) ఆచారివీధి - నెల్లూరు
డి. శ్రీనివాసరావు (కార్యదర్శి) డి. వెంకటాచార్యులు, M.A. (ప్రిన్సిపాల్)

నల్లూరు పట్టణం

విమర్శకుడు

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి రాక

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి రాక గురించి ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ఈ కథనం ప్రచురించబడింది. 24 తేదీ 11-45 గంటలకు ఎన్.ఎస్.ఆర్. కాలనీలో, 25 తేదీ వుదయం కాలంలో బయలుదేరి తిరువనంతకల్లు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సతీశ్ రెడ్డి కుమార్తెకు, నల్లూరు యేడు దాక్షిణ్యం వంటి వంటకాలను పంపిణీ చేసినట్లు తెలుస్తోంది.

మంత్రి జె. వి. నరసింగరావు

ఇటీవల మంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావుగారు 24 తేదీ ఎన్.ఎస్.ఆర్. మధ్య పూర్వం 12-58 గంటలకు నుదురులోని, భోజనం చేసి, మి.కె.ఆర్. రోడ్డు, 3 గంటలకు బయలుదేరి కామలా తిరుపతి కొండకు చేరుకున్నారు.

తిరువనంతకల్లు 10 గంటలకు నుదురులో, మధ్య పూర్వం 2 గంటలకు ఎన్.ఎస్.ఆర్. చేరుకున్నారు.

అంటే వీరు సతీశ్ రెడ్డిగారి కుమార్తె గారిని సందర్శించినట్లు తెలుస్తుంది.

వి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు స్వదేశం వచ్చారు

యూ.ఎస్.ఎ.లో ఉన్న వి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు తన పర్యటనను రద్దు చేసుకొని, స్వదేశం తిరిగి వచ్చారు. వారు 16 తేదీ ఫిల్లిప్ చేరారు. బహుశా యీ పాటికి హైదరాబాదుకు సూదా వచ్చివుంటారు.

క్రొత్త ముఖ్యమంత్రి ఎన్నికపై వారు పర్యటనను మధ్యలో రద్దు చేసుకొని వచ్చి వుంటారు.

వెద్దనపాళెంలో స్త్రీహత్య

వర్షాకాలాన వెద్దనపాళెం వాస్తవ్యుడు కిరీటి నరసయ్య తన భార్య కిలాన్ని కంఠించి, 8 తేదీ రాత్రి, బతుల తాడయ్య, బతుల యల్లయ్య, కిరీటి బాలయ్య, పోచం చిన్నకోటయ్యల సాయంతో, ఆమెను హత్య చేసి, పాడుబడిన బావిలో కిలాన్ని పడచేసి పట్టు; తమకుమార్తె కమలవతిని ఆమె భవనంలో హత్య గామింపబడిన శ్రీ తల్లిదండ్రులు గ్రామ పెద్దలతో వెళ్ళుతుండగా, నరసయ్య ధిక్కపడి బరిసంకతి ముసపలు వస్త్రాలను వెప్పినట్లు, తర్వాత అతని బొంబండ్ల పాలిన్ ప్లేవనుకుకూడా పోయి హత్యనివయం చేప్పి పట్టు, పాలిన్ అతనిని అరెస్టుచేసి, అతను వెప్పిన గుర్తులపై కారం కనాన్ని బాదినుండి బయటకు తీసినట్లు తెలుస్తున్నది. కనంపై ఎన్నో గాయాలండి, మెడ నులిమిశేయబడి వుండినట్లు.

ఈ హత్యలో నరసయ్యకు తోడ్పడిన వర్తకుల కరార్లలో వున్నాంటు.

విడవలూరు ఆస్పత్రి

శ్రీ మేకూరు ఆదిశేషరెడ్డి సోదరులు 50 శేలు, శ్రీ మాకలపాటి రామరెడ్డిగారు 50 శేలు - మొత్తం లక్షరూపాయల విరాళాన్ని అంగీకరిస్తూ, విడవలూరులో హాస్పిటల్ వెలకొల్పటకు నిర్ణయించింది కృష్ణ ర్యం. ఈ హాస్పిటల్లో 12 పడవలుంటుంది-6 పుస్తకాలకు, 6 శ్రీలక్ష్మి, చారిత్రా ధివన విరాళాన్ని పూర్తిచేసి, ఘనంగా విరాళాల్లో ప్రభుత్వానికి స్వాగతం చేసిన వెంటనే, హాస్పిటల్ ప్రారంభించబడుతుంది. తదుపరి

రాల నిర్వహణ వ్యయం ధరించాలనే నిబంధన యీ విషయంలోనూడా తొలగించబడింది.

హాస్పిటల్ కి ఎకరాల స్థలం నిర్మించబడుతుంది. "మాకలపాటి బలరామరెడ్డి, మేకూరు మల్లారెడ్డి మేమారయర్ హాస్పిటల్" అని దీనికి పేరు పెట్టబడింది. అంటే రాకల తొంద్రుల పేరుతో హాస్పిటల్ వెలకొల్పబడుతున్నదన్నమాట! హాస్పిటల్ ధివనం ఏమైనా పూర్తిచేయాలి రాకల సంకల్పం.

విడవలూరుకు కాళ్ళతో పకారం చేస్తున్న శ్రీ ఆదిశేషరెడ్డి సోదరులు, శ్రీ మాకలపాటి రామరెడ్డిగారి ఆధిపత్యం వున్నాము.

అత్తివరపు రామయ్యకు మొరార్జీ స్టూడియో

గత ఫిబ్రవరిలో గవర్నరు నల్లూరువచ్చి ఎప్పుడు, పాడుపు ఉద్యమానికి కిలక్షణం వదిలినాటికి, విమలకామదా తిరుకొండ, ప్రభుత్వానికి సహాయపడినందుకు, అభివందన సూచించగా, శ్రీ అత్తివరపు దక్షరథరామరెడ్డిగారికి, శ్రీ గ్రామ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ సంతకంతో ఆంగ్లముఖ్యమంత్రి ఒక స్టూడియోను గౌరవించారు. రామయ్య హైదరాబాదుకుపోయి, ప్రత్యేక సమావేశంలో యీ స్టూడియోను అందుకొని వచ్చారు. ఆంగ్లలో యీ స్టూడియో పొందిన యిద్దరిలో కిరీ రామయ్య ఒకరుగానడం విశేషం. దేశాభివృద్ధి కృషికి యీ విధంగా దోహదపడిన రామయ్యకు మేమా ఆభిషం దిస్తున్నాము.

మచి టూక్స్ మచి టూక్స్ తిరుగ రిసెరువ్ స్టూడియో మైసర్. ఆద్యక్షులు శ్రీ సి. రామకృష్ణగారు కోర్టు చే రిసెరువ్ గా నియమించబడ్డారు.

దొడ్ల సుబ్బారామరెడ్డిపై కేసు త్రోసివేత

గురూరు మైకా వ్యాపారస్తులు శ్రీ దొడ్ల సుబ్బారామరెడ్డిగారికి 20 లక్షల రూపాయల విధిస్తూ 27-7-59 తూదూరు సబ్ మేజిస్ట్రేట్ తీర్పుయిచ్చిన తేదీనూ, అప్పీలులో నల్లూరు ఆడివనర్ జిల్లాజడ్జిగారు జిట్టి తేమ్మా 4.11.59 తేదీ తీర్పుచిచ్చారు. నేరముబడిన తేదీకి, కోర్టులో కేసు దాఖలుచేసినపాటికి గల 34 కోట్ల కాల విలంబగానికి సర్కార్లచేప్పిన కారణాలు వివరించిన కేసు; సర్కార్ల తీర్పు అతని సాక్షులుచేప్పిన సాక్ష్యములో ఆనేక పరస్పర విరుద్ధ విషయాలున్నవనీ, కాని పిటిని ఆప్రధానములని మేజిస్ట్రేట్ భావించి త్రోసివేతచేసిన ఆప్రధానముననీ, మర్యాదస్తులైన ముద్దాయిలు తమ ఆంతస్తును మరచి ఒకరిని కొట్టవలసిన పరిస్థితులమీ కన్పించడం తేదనీ, ముద్దాయిలను తెదరగొట్టుటకు దురుద్దేశ్యంతో యీకేసు తీసుకొనివచ్చినట్లుగా, ఆడివనర్ జిల్లాజడ్జిగారు ఆభిప్రాయం వెల్లడించారు.

బజారు ధరలు

మొలగొలుకులు-			
నల్లూరు ధర	పుట్టి 1-కి	390-0-0	
కొన్ని పల్లెలలో	"	400-0-0	
క్రొత్త జి. వి.	"	315-0-0	
రెల్లకేపట్టు	"	315-0-0	
యరగిశేపట్టు	"	310-0-0	
మొలి రియ్యం	166 పా	53-12-0	

—కొండ 8.వ తేదీలో

డాక్టరు పట్టాబి జీవితం

శ్రీ పట్టాభిషేకారామయ్య 1880 సంవత్సరం నవంబరు 24 తేదీ వ్యవసాయ గోదావరి జిల్లా గుండగోలనులో గ్రామ దొంగ్యం కుటుంబంలో జన్మించారు. తానుగొండ వయస్సులోనే తండ్రిని గోల్కొండలో శ్రీ పట్టాభిషేక చాల్యాన్ని దుర్భర దారిద్ర్యంతో గడిపి ఎటనూ మెట్రికోలో క్రమ వ కరగతిలో వుండలేక, మచిలీపట్టణంలో ఇంటర్మీడియట్ చదివి, మిక్చుల తోడ్పాటుతో మద్రాసు ప్రెస్బిటేరియన్ కాలేజీలో బి. ఏ. పూర్తిచేసి, పిల్లనిచ్చిన మారు సహాయంతో మద్రాసు ప్రెస్బిటేరియన్ కాలేజీలో ఎం. డి., సి. యం. పట్టమును పొందారు. విద్యార్థి దశలోనే మచిలీపట్టణంలో క్రైస్తవము సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంబాబుగారి సహాయంతో భాగ్యం పట్టాభిషేక శిక్షణను తీసుకొంది.

కాంగ్రెస్లో చేరిక 1903 మద్రాసు కాంగ్రెస్-మహాసభలో పాల్గొనినా కుంజేన శ్రీ పట్టాభి, తర్వాత ఆమోదన పుస్తక అధ్యక్షుడవుతాడని ఎవ్వరూ పూచించలేదు. అప్పుడు శ్రీ పట్టాభి బి. ఏ. చదువుకుంటున్నాడు.

పట్టాభి 1916లో ప్రత్యేకముగా ఆఫీసర్ ఫారర్ కాంగ్రెస్ పట్టణంబారు. కలకత్తా కాంగ్రెస్లో హిందూ ముస్లిం విభేదనగూర్చి వారుచేసిన ఆంగ్లలో వ్యాసము ఆగ్రహాయక లండను ఆగ్నేయించింది. ఆనాటినుండి పట్టాభికి కాంగ్రెస్లో ఎదురితనానం అభించింది. 1920లో కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ పట్టణంబారు యిస్తామన్నా నిరాకరించారు కిరీ పట్టాభి. తర్వాత 1929లో కార్యవర్గ పట్టణంబారు. ఆ కడవిలో యరవైపైపాటు వుండినారు. 1948లో బయ్యారా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షు పీఠాన్ని అధిష్టించారు. అంతేముందు మహాన భోవతో అధ్యక్షులకు పాటిచేసి ఓడిపోయారు. "పట్టాభి ఓటమి నా ఓటమి" అని గాంధీజీ ఆ సంవత్సరంలో అన్నారు. గాంధీజీకి పట్టాభి అంక ఆశ్చర్యము.

1918లో ఆంగ్లీక ప్రత్యేక రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభాన్ని స్థాపించింది శ్రీ పట్టాభి. 1937లో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలలోని పుట్టు అందరి బలవంతముగా-పట్టాభి రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులను స్వీకరించి పనిచేశారు. డాక్టరు పట్టాభి 1921లో తప్పు, తిక్కిన అన్ని వుద్యమాలలో కైలకొట్ట అనుభవించారు.

కాంగ్రెస్ చరిత్రకారుడు 1935లో కాంగ్రెస్ స్వయంశ్చివం సందర్భంలో కాంగ్రెస్ మహా సంస్థ చరిత్రను, గ్రంథ సహాయగాని, ప్రతాప ఆధారంగాని చేతుండా, తేవలం అభివృద్ధిచేసిన తన భారతా శక్తితో, రందింది, కాంగ్రెస్ ఇతిహాస కర్తగా చరిత్ర త్రవ్వించారు.

కాంగ్రెస్ 50 వందల వుద్యమ చరిత్రను మొదటి సంపుటంగా, తర్వాత స్వాతంత్ర్య వరకు వరకు రెండవ సంపుటంగా డాక్టరు పట్టాభి రచించారు.

గాంధీజీ కోర్టును సరించి "జన్మభూమి" అనే ఆంగ్ల వారి ప్రతిభను నిర్వహించి, స్వాతంత్ర్య ప్రభోధం చేశారు శ్రీ పట్టాభి. గాంధీ భావ్యకారుడు గానూడా డాక్టరు పట్టాభి ప్రసిద్ధికావారు. ఇటీవలి సంవత్సరాలలో మహాదయ ప్రచురణల పేరుతో ఆంగ్ల, తెలుగు దినపత్రికలను ప్రారంభించారు గాని, అవి ఆభివృద్ధికి రాలేదు.

సంస్థాన ప్రజోద్యమం స్వదేశ సంస్థాన ప్రజా సమస్యలను చేతటి; వారిలో భాగ్యుతి కల్పించి, వారి బలాన్ని

స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి సంబంధించారు కిరీ పట్టాభి. సంస్థాన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా సూదా శ్రీ పట్టాభి పనిచేశారు.

భాషారాష్ట్ర జనకులు

ఆంగ్ల రాష్ట్రవరకులకు పట్టాభి గాంధీజీ ఎంతో ప్రభుత్వం, ఇండియా భాషారాష్ట్రులుగా విభజించబడుటకు దాక్షిణ్య పట్టాభి-య అంత కారణము. అంతేముందు గాంధీజీ మారుమై, పట్టాభి, దేశాన్ని 21 కాంగ్రెస్ రాష్ట్రులుగా విభజించి వుండినారు. కానీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వుండగా, పట్టాభి, భాషారాష్ట్ర విభజనకు ఒక కమిటీని చేసి, రిపోర్టు తయారుచేయించారు. వీటి ఆంగ్ల రాష్ట్రానికి, భాషారాష్ట్రలకు ఆ జె. వి. సి. (జనవర్ 1947, వల్లభభాయ్, పట్టాభి) కమిటీ రిపోర్టు ప్రాతిపదిక అయింది.

సర్కారు-దాయలసీమల మధ్య విభేదాలు సమయంకేయటకు ప్రయత్నించి, చరిత్ర త్రవ్విన "కిరీ రాగ" ఒకటివడిన మూసాందింది కిరీ పట్టాభిగారి.

గవర్నరు

పట్టాభికి ఆధికారం కడవులపై వ్యాపారం బాధుగాలేదు. భోవతోవైగా గాంధీజీ నిర్బంధముగా పాటిచేశారు. ఒకడనూ ఆఫీసర్ ఫారర్ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలకు నిరాకరించారు. 1945లో మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్యామికి విజయగా నిరాకరించారు. పట్టాభి తన మచిలీపట్టణం రాజకీయ శిబిరంలో ఎన్నికలో పాటిచేసిన సందర్భం విశ్చలీతము. ఎన్నికలంటే వారి క్రొత్తగా వుండిపోయింది. రాజ్యాంగ నిర్మాణ పథకముకొం - అది తోడ్పడి ఎన్నికలవారా-ఎన్నికలవారు.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులకు విరమించిన తర్వాత, వారు మధ్యప్రదేశ్ గవర్నరుగా నియమితులై, తిరువనంతకల్లు రాజకీయాలనుండి పూర్తిగా నిష్క్రమించి, హైదరాబాదులో విక్రాంతి శిబిరాన్ని గుంపుకుంటున్నారు.

బహు గ్రంథకర్త

పట్టాభి కాంగ్రెస్ చరిత్రకే గాకుండా, అనేక గ్రంథాలను వ్రాశారు. ప్రపంచ రాజ్యాంగములు, గాంధీజీ సోపనము, భారతీయ ఆర్థిక చరణములు మున్నగు గ్రంథాలు ముఖ్యమైనవి.

నిర్మాణమాటి

పట్టాభి ముఖ్యమంత్రి ఎకగడు, ఏకము మైసూ నిర్మాణమాటంగా ముట్టాడి తిక్కిన. అందువల్లనే పట్టాభికి ఎవ్వరితోనూ గిట్టినీ కాదు.

దబ్బువిషయంలో డాక్టరు పట్టాభి విస్తృత సలహా వ్యవహారించారు. తనవైట్ కిరీ వి డి క్లె- చిల్లిగవ్వ యాచించలేదు. ఎవరూ ప్రజాధనం దుర్వినియోగం చేసినా ఆడగతుండా పూరుకుండలేదు.

ఆర్థిక వ్యాపార విషయాల్లో వారు నీడ్ర మాట్టలు. వారు ప్రారంభించిన ఆంగ్లీ భాగ్యం, ఆంగ్లీ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు ఎంతో ఆభివృద్ధిచెప్పినవి మనకు తెలుసు.

డాక్టరు పట్టాభి ఖచ్చత వుద్యమంపై ఆర్థిక వుచ్చవత్తు తీసుకొనవచ్చారు. ఆంగ్లీలో బందరు ఖచ్చతకు శ్రీందం గావడం వీరి వల్లనే. బందరులో వారీయ కారణాల ద్వారా వారీయవిషయం దోహదంకేటాడు శ్రీ పట్టాభి.

బహుముఖ ప్రభుకారి, కేకధితుడు, శ్యామి కిరీ, విస్తృత నిరసనమున్నుడైన డాక్టరు పట్టాభి అస్తమయం భారతీకానికి తీరని సత్కం.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(7వ పేజీకొరవ)

'హస్తకళ' సప్తాహం

Handi craft కు 'హస్తకళ' అని ముద్రగా అనువదించుకున్నాడు క్రతుశ్రీ క్రమంబాబుగారు. ఈ 'హస్తకళ' అనే పేరు స్వర్ణం పస్తాహం, 5 తేదీ పురమందిరంలో శ్రీ రేణుక దేవాలయము వద్ద గారి అధ్యక్షతన, 6 వ తేదీ నెలవారు చెంచురామానాయుడుగారిచే ప్రారంభించబడి, 7 వ తేదీ, వివాద కార్యక్రమాలతో చక్కగా జరిగింది. ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటు చేయబడిన చేతితో తయారుచేయబడిన పస్తుల ప్రదర్శనం - వస్తులలో - జనాభివృద్ధిగా వున్నది. వారిని కొరతపాలు చేతిపస్తుల సప్తాహం ఈ కాలక్రిస్మాలు అన్నింటి పంపిణీ జరిగిన యీ కార్యక్రమం, 13 తేదీ 6 వ తేదీ వరకు రామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన పథితో విజయవంతంగా ముగిసింది. జిల్లా పోలీస్ కమిషనరు, డి.ఎం.టి. 6 వ తేదీ మునుపామి గారి సతీవణి బహుమతులు కుందారు. సంగీత విద్యార్థి శ్రీమతి వైదేహి, ఆకాశవాణి ఆర్కెస్ట్రాలో కెప్టైన్ సంగీతం వినిపించింది. చేతిపస్తుల పరిచే నిరాదరణకు గురైన వస్తు పరిశ్రమలకు అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు శ్రీ బి. సత్యనాథునిగారు క్రమంగా యీ వస్తువాణి జరిపించారు.

మినగల్లు రైతుంగు

కుందాయతీ ఎన్నికల చివరు, పల్లెలలో యింకా చల్లారలేదు. కోవూరు తాలూకా మినగల్లులో రెండు పార్టీలకు చెందిన వారిమధ్య 7 తేదీ కొట్లాట జరిగి, తదివారిగాయపడి, అందులో అయిదుమంది నెల్లూరు వెచ్చాస్పత్రిలో చికిత్సపొందుతున్నారు. ఎవ్వరికీ ప్రాణాపాయంలేదు. ఆపాటి రైతుంగు భిన్నకారణాల వినిపిస్తవి. కాని మాలిగారణం కుందాయతీ ఎన్నిక స్వరతే.

ఆయుర్వేద మహాసభ

జిల్లా జీవ వైద్య మండలి యాజమాన్యమున X తేదీ 28, 29, 30 తేదీలలో నెల్లూరులో భవ్యంబరి జయంత్యుత్సవ సందర్భములో గురుమార్తాన్దేయి, కురుగంటి రెడ్డి క్రతుశ్రీల కృపితో, ఆయుర్వేద మహాసభ విజయవంతంగా జరిగింది. శేంద్ర, రాష్ట్రీ క్రతుశ్రీలు వైఖరులుమారి ఆకాశవంకగా వున్న నేటి వాతావరణాన్ని ఆయుర్వేద వైద్య క్రతుశ్రీల యొక్క వినియోగించుకోవాలని ప్రకటనలు చేశారు. దానికి క్రతి జిల్లాలో ఒక ఆయుర్వేద విద్యాలయం, దానికి అనుబంధంగా ఒక ఆస్పత్రి అవసరమన్నారు. గోపాలాచార్యులు, విరల్ రావు, కుమారి విద్యులలిగారిలు క్రతుశ్రీయ సంగీతంతో ప్రాచీన వైద్యాభిమానుల మృదయాలను రంజితం చేశారు.

హైకోర్టు జడ్జిగా

మరొక సింహపురియుడు ఆంధ్రీ హైకోర్టు జడ్జిగా నియమితులైన శ్రీ కుమారాచారి వెంకటకృష్ణమూర్తిగారు నెల్లూరు వారు. ఇది ఎంతో సంతోషించదగిన విషయం. వీరు మన మురపాటి వెంకట రత్నం నాయుడుగారి పినకండ్రి కుమారులని, మరొక వాస్తవ్యుగా, కర్ణాటక వుద్యోగం చేసిన విరమించిన కీ. కే. ఆర్. ముఖ్యులు నాయుడుగారి అబద్ధని తెలుస్తున్నది.

హైకోర్టులో యిప్పటికి జడ్జిలుగా ముగ్గురు నెల్లూరుయులున్నారు. 6 వ తేదీ వరసినహం గారు వాల్తపారు. ఆంధ్రీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తులలో మూడవవంతు సంఖ్య నెల్లూరుది కావడం గర్వకారణం గా!

6 వ తేదీ వరసినహం గారి మా ఆభివందనలు.

కళిదాసు జయంతి

నెల్లూరు సంస్కృత కళాశాలలో, 6 వ తేదీ వంద్రుడు 6 వ తేదీ వరకు రామరెడ్డి గారి అధ్యక్షతన, 7 తేదీ, కాలిదాసు జయంతి జరిగింది. 6 వ తేదీ యుతులు కంగిరాల వెంకటమయ్యులు, ఆకర్షణ అప్పారావు గారులు కాలిదాసు విశ్వానాథులను సోదాహరణంగా వివరించారు. అధ్యక్షులు 6 వ రామరెడ్డిగారు కాలిదాసు కవలను గూర్చి మాచ్చటించిన పేర్లుట, నీరసస్థితిలో వున్న యీ కళాశాల ఆభివృద్ధికి జిల్లాలోని దేవాలయాలు తగిన సహాయం చేయడం సమచింతగా వుంటుందని మునిచారు.

ఈ సందర్భంలో సంస్కృత కావ్యంబలం లోని కవచంబామును, 'నిరీక్ష' అను తెలుగు వాటికను విద్యార్థులు ప్రేక్షకంబలంగా ప్రదర్శించారు.

నటనబృందం బుర్రకథ

6 వ తేదీ యి. యస్. రామచారి పర్యవేక్షణలో, స్వర్ణీయ మరనాథ్ పిల్లలైన సింహం, లక్ష్మీ, కృష్ణలు 6 వ తేదీ వరకు విద్యాలయంలో, ఆకర్షణ ఆంజనేయులుగారి యింటిలో రుద్రమణి, కల్పాచియ్యం వీర గాధలను వయస్సుకు మించిన క్రతిధితో. యిక్కడ వచ్చి, అందరి క్రతుశ్రీలకు పాత్రులై వారు.

రిట్ క్రోసివేయబడింది

ఆర్కమారు ఎన్నిక రావాలో, కృష్ణమ పిటిషనుకు శ్రీ కి. సి. కొండయ్యగారి సవరణను ఎన్నికల క్రమంలో (నెల్లూరు జిల్లా జడ్జి) ఆమోదిస్తూ వుత్తర్వుచేయడం నెల్లూరు దంటూ, 6 వ తేదీ ఆసం సంచే రెడ్డిగారు హైకోర్టులో తేసిన రిట్ పిటిషనుకు క్రోసివేయబడి, విచారణచేసిన న్యాయమూర్తులు శ్రీ సత్యనాథునిగారు, హెచ్.వి. అయ్యర్ గారిల డివిజన్ రెండింటిని జెప్పింది.

సంచే రెడ్డిగారు చనిపోయినవారికి, తన వారికి, మైనర్లకి కొన్ని ఓట్లు అక్రమంగా పోలుచేయించుకున్నాడని, అలాంటి ఓట్లను కొన్ని కొండయ్య తన ఎలక్షన్ పిటిషన్లో వుదహరించి వుండేవారు. కొండయ్య అలాంటిది మరొక్కో పేర్లను కర్నూర చేతుటకు క్రమిల్లూర్ అనునతినింది. దానివై 6 వ సంచే రెడ్డిగారు యీ రిట్ దాఖలుచేసి వుండే వారు.

★★ పల్లెలు ★★

(4వ పేజీకొరవ) ఆభిప్రాయం. ఈ కోర్టు ఎంత ఆధ్యాత్మ స్థితిలో వుండేది మిదు భాటో ఆయుపాటిని క్రతివ్యాధి మదవారిం ముఖ్యులుండే! ఈ ప్రాంతి కోర్టులో కొంతమందిం- బహుళ అయిదు ఫర్లంగులు-తారుతయ టకు కొండ్లవైదని, రె.చిరుగూడా ఒక

ఆర్కమారు తాలూకా ఆపాది యివ్వబడింది దనివిన్నాము. అది యివ్వబడుతున్నట్లు ఒకటి రెండు నట్లులు పన్నుగంబాగా తోలబడింది. కాని ఆ కర్నూర ఆ క్రమిల్లీలకు! తాలూకా తేకుంటే లేపోయింది, నులకో క్రమిల్లీలకు చదరంగా తేయింది, ప్రమాదాలు తేకుండా వున్నా గట్టుకుంటే చాలా!

హైకోర్టు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగారు! దయచేసి యీ విషయంలో క్రమిల్లీలకు సాయపడండి. —ఒక క్రమిల్లీలకు

రావూరు ఉపాధ్యాయులు

రావూరు తాలూకా ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయ సంఘ కన్వీనర్ సమావేశం X తేదీ 29 తేదీ పొడలమూరులో జరిగింది. శ్రీ కె.సి. ముఖ్యులు గారు అధ్యక్షత వహించారు. యిది అయిన 6 వ తేదీ. రామరెడ్డిగారి రాజీనామాను ఆమోదిస్తూ, వారిమదులు కార్యదర్శిగా 6 వ తేదీ, రావూరు గారిని ఎన్నుకున్నారు.

కృతి కుందాయతీ సమితిలో, జిల్లాపరిషత్తులో ఉపాధ్యాయ కృతినిధి స్థాపనవిషయ వరసని; నూతన పేర్లను కుండ్ల వెంటనే అమలు జరుగవలెనని; సమితులు, సమితులు ఏర్పడిన కర్నూర ఏ తాలూకాకు చెందిన వుపాధ్యాయులను వారు కోరుకున్నయెడల ఆ తాలూకాకు యిది చేయాలని; వుపాధ్యాయులకు అర్హతకు పేర్లను అమలు జరుగవలెనని; కాలేజీలో క్రమిల్లీలు గా మనుకటివరకే చదువు కొనుటకు 1960 కర్నూరుగూడా ఆ ప కాలేజీలను రెండు గోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి. వైకావారి దురాక్రమణను నిరసిస్తూ, సరిహద్దు రక్షణలో కృతిశ్రీలకు క్రమంబరూ అందగా నిలవాలని కోరుతున్నాడూ తీర్మానించబడింది. —రావూ.

సూళ్లూరుపేట రైతులకోర్కె

తాలూకాలో సకాలములో వర్షాలులేక నానా అవస్థలు పడుకుంటున్న రైతులకు అనూరాధకారైవాన కొంత ఆశ కలిగించింది. వున్న వైయను రసాయనిక ఎరువులుతేసి పెంచి ఆవచ్చే కొద్ది ఫలితంతోనైవా సంకల్పి కడుతామనుకుంటే, ఆ స్ఫులేతుకూడా కలవైపోయింది. సమాచారసంఘాల్లో స్థాపన చేశారు. యిటు దొరుకుతున్నదిగాని అందుకాటులో లేని గన. రైతులను ఏమి చేయమంటారు? క్రతుశ్రీలు వెంటనే కల్పన గ రకు సల్పేట సరఫరాచేసి సహాయపడవలెను.

కోవూరు జయంతి

మరణ నాయకుడు, భారత రాజ్యాంగ రచయితలలో ప్రముఖులైన స్వర్ణీయ బి. ఆర్. అంబేద్కర్ వందతి 6 తేదీ శ్రీ సన్నకరెడ్డి చంద్రీశేఖర రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. 6 వ తేదీ యుతులు గండికోట వెంకటేశ్వర్లు, ఆర్. 6 వ తేదీ రావూరు, సర్పాస్వామి కృతిశ్రీలు వుదహరించారు. —బి. వి.

కలికివాయిబిట్టగుంట

క్రమంబు కళావారికను ఆక్రమించుకొని సాగుకేళాకు కొందరు పెద్దమనుష్యులు. ఈ ఆక్రమిన్ని కుందాయతీ అధ్యక్షుడు మొదలు జిల్లాకర్నూరు గారివరకు అందరికీ తెలియ చేశాము. వెంటనే అధికారులు ఈ విషయంలో తగిన చర్యచేసుకొని, కృతిశ్రీలు ఆసోకర్నూరు లోలించుకున్నాము. —సి. వంసీమూరావు బి. పి., బి. యిల్; ఆర్. బి. చాదరి బి. పి., రామకొలయ్య, రామమూర్తి, రామకృష్ణయ్య.

ఉమామహేశ్వరపురం

కాలికితాలూకా ఉమామహేశ్వరపురం ఆక్రమణములో X తేదీ 25 తేదీ కంచేయిటకు క్రతుశ్రీలకుండగా, ఒక వు రా క న మై స 6 వ తేదీ ముగోపాలస్వామివారి విగ్రహం బయల్పడినది. —తిమ్మనకర్నూరు అధికేషయ్య.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

రాష్ట్రీ రాజధానిలో ప్రముఖుల రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అవుతారని మన వల తెలుపుతుంటే, భారత రాజధాని ఢిల్లీ నుంచి వెలువడుతున్న వార్తలు అల్లారి సత్యనాథునిగారుగారి అనుమతిగా, పుస్తకం గా వున్నాయి.

అల్లారి సత్యనాథునిగారుగారు హైదరాబాదుకు మారుకో లో 6 వ తేదీ వచ్చారు. ఆయన రావడంతోనే ముఖ్యమంత్రితో మూడు గంటల సేపు 'గ్రీన్ లాండ్స్'లో ఫేజీ చేశాడు. వీరి ఫలిత మేమో కాని కుండ్లితి ఎంత యుండంటే, సంచే రెడ్డిగారి రాజీనామాను ఆమోదించడానికి దేశంబరు 28 వ తేదీ వరకు సంచే రెడ్డిగారు 28 వ తేదీ వరకు సంచే రెడ్డిగారు 13 తేదీ - పదికోలాలు మండుగా. దాదాపు మూడు గంటలు, ఆ యిమ్మ ఇప్పుడే రాజీనామా ఇవ్వవచ్చు అని కోరుతుంటే గావించింది.

అల్లారి రాజీనామా సంచే రెడ్డిగారు అది వరకు భావించింట్లుగా, ఉద్దేశించింట్లుగా భావింబింట్లును తీర్చిదిద్దాల కుండ్లితి రాజీనామాచేసి లాభింట్లులో వివరమున్నది. అదివరకు సంచే రెడ్డిగారు చెప్పినట్టే చేయమని చెప్పి క్రమంబులలో కలుపుకు ఇప్పుడు అల్లారివారిని ఎండుకు చేయవలెనని అని కొంత కుండ్లితిగానైవా క్రతుశ్రీలున్నారు.

కాంగ్రెసు కార్యకర్త పార్టీ చేసిన తీర్మానంవై ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు అధిష్టానం ఆభిప్రాయం ఎలా వుంటుందో ఇంకా ఇక్కడ తెలియలేదు. కాని వారు సంచే రెడ్డిగారిని రాష్ట్రీ ముఖ్యమంత్రి పదవికోపాలు ఆభిభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్ష రాధ్యకలను తాత్కాలికంగానైవా నిర్వర్తించ నిస్తామి భావించడానికి ఆధారాలు కనబడడంలేదు. ఇందువల్ల కాంగ్రెసు అధ్యక్ష పదవికి సహజంగా రాజీయంగానైవా క్రతుశ్రీలు చాలా వెళ్ళుతుంటుండడంలో సంచే రెడ్డిగారు ఇలా కాని కుండ్లితి తెలుగుగారు మహా సభకు ఇందిరాగాంధీగారికి అధ్యక్షత వహించనిచ్చి, ఆ కరువారక వచ్చే బిల్లుల సమావేశానంతరం సంచే రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి పదవిని వదలడానికిగానూ ఢిల్లీలో సమ్మతిస్తారనడానికి ఆసాధారంలేదు. ఇది కాంగ్రెసు నియామకం, ఎలాంటి ఆర్కమారు మై కుండ్లితి ఏర్పడకుండానే, తీవ్రంగా వుల్లంబించింట్లు అవుతుంది.

కాంగ్రెసు ఆక్రమణకు సంచే రెడ్డి గారి సహాయానికి రాజీనామా ఇవ్వమని ముఖ్యమంత్రిగా, కనీసం తెలుగుగారు మహా సభ లో వు గానైవా, జరిపించకల్పము. కా గా దెల్లై ఏ కృ తెలంగాదా వృద్ధనాయకుడు కొందా వెంటటరంగరెడ్డి తన కరువారక రాష్ట్రీకరిపాలనా రాధ్యకలను వహించాలని సంచే రెడ్డిగారు ఒక ఆభిప్రాయాన్ని తెలియచుకున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. రంగరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయితే, తెలంగాదాలో అత్యధికము కల రెడ్డి "విడి కాపురం" భావాల కృతిశ్రీగా అడుగుంటి పోవచ్చును అనే రాజీయ కారణంగానైవా మామిస్తున్నారట. శేంద్ర ఆంతరంగిక స్వరణ వారల మంత్రి గోవిందవల్లభశర్ గారు మూడు యిలాంటి ఆభిప్రాయాన్ని జిల్లా వున్నారని మూడు తెలంగాదా వర్గాలలో తెలుసున్నారు. కుండ్లితి గారివద్దకుంచి ఈ విషయమై ఒక ఉద్దేశంబరూ వచ్చింది అంటున్నాడు. (14-12-59.)

*** 'వార్త' - సమీక్ష ***

వారంగ్

అనందం తో వాట్యం చేయడం ఎలా సంభవించా, వాట్యంతో అనందాన్ని ఎంతవరకు చూడాలి అలాగే వాట్యంను వివయాన్ని కనిపెట్టిన భాగ్యం ఎవరిదో మనకు తెలియదు. కాని దీని ఫలితం గా, అనుభూతుల ప్రభావంలో మనవదేనాపు వదలితల వాటిని వివయానుకుంటూపోయి భావంగా పరిణమి చెందాయి. ప్రకృతి సౌందర్యంలో, వికార ప్రకంఠంలో, సామాన్య మానవుని దైవం దిన కీర్తిలో, మాటలకు సాధ్యమయింది, వాట్యం ది ఆకీర్తిమయమి అంటూ ఎక్కడా ఏదీ లేకుండా పోయాయి. వాటి కోరికతో పాటు, దాని సంపూర్ణమి, మన ప్రకృతిని ప్రతిబింబిస్తూ, ఒక వాట్యం సరిగ్గా ఉద్భవించింది.

కాని ఎప్పుడో ఒక అప్పుడు, భావంలోకి వ్యాధిరణంలా, వీనిమాటలోలోకి వెళ్ళాడు చుట్టూ, వాట్యంలోకి కూడా ఒక నిబంధన వారి ప్రకటించింది. వాట్యంను క్రాంతంగా ఆభివృద్ధిచేసి, భావంగా దానిని ప్రకాశాన్ని సాక్షాత్తు కిందచందం మొదలుపెట్టింది. పరిస్థితి సామాన్య వాట్యం కొందరిచేతుల్లో మాత్రమే ఉండిపోయి అన్యాయంగా పరిణమించింది. మనవులుగానే భేదాలు సృష్టించుకొని గోడలు కట్టుకుంది. ప్రకంఠంలోంచి నిష్క్రమించి, ఒంటి ప్రకంఠాల మేడల్లోకి వెళ్ళిపోయింది. దాని వర్ణం చేసుకోవడం కుంటుంపులు, అనందించేందుకు ప్రావీణ్యతకు కట్టవ కాని ప్రకటించే అవసరం కాజొచ్చాయి. ప్రకటనలో ఎక్కడైతే వాటి వైకా వాట్యం పరమం మిలిపోతే పండితులు వాటిని వెలివేయడం కూడా ప్రారంభించారు.

భావంగా మళ్ళీ వాట్యంను పునరుద్ధరించేందుకు పరిగిన ప్రయత్నం, రాజీవ్ మర వారి 'వారంగ్'లో ప్రధానాంశం. మోటిమాటలతో ఆభివృద్ధిచేసే విషయాన్ని వివయా వైకా వాట్యం గుండులో అంశాలంగా, అంశాలంగా రంగా, అంశాలంగా, అంశాలంగా ప్రామాణ్యంగా చిత్రించడం ఆసాధ్యం కాదని ఈ దిశ్రంలో ఋణాపుచేయడానికి శ్రమి త్పించారు. ఈ ప్రయత్నంలో వాట్యంలు సృష్టించేందుకు, ప్రకృతి, సామ సరికొత్త సరిగి సృష్టించారు. క్రాంత్యం పరమంలోంచి, వానకదరూపాల్లోంచి, వివిధగా అంశాలను తీసుకొంటూ, వాట్యం భావప్రసార ప్రయోజనాన్ని కన్పించే నిబంధనలన్నిటిని విడిచి పుచ్చి, ప్రకంఠం ప్రధానాంశంగా గల ఒక కొత్త వాట్యంను సృష్టించారు. ఈ కొత్త వాట్యంను 'మన్వన్యం'.

మన్వన్యంలో సౌందర్య చిత్రితం కు ప్రధానాంశం. శ్రీ శరీరపు సాపుణ్యం, శ్రీ మృదులపు మధురభావాల, వ సంతుని కొట్టి ప్రకృతి కాంతి పులికింపులు, ప్రకృతి సౌందర్యం వదలాలి ఇటువంటి వికారవస్తువులు మొదలుకొని, మనసీవైన వాటికి ఆవ్యాధులతో అన్నంపెట్టి గృహీణి భావాల దాకా, కీర్తిలోంచి, ప్రకృతి లోంచి అనేక అంశాలను, అనందమయన

— కొరవ 12.వ కేరీలో

వెదకోడలు

నిర్మలవంటి భార్యగాని కోటి, ఆమె ప్రియంగా నైతిక మరామిస్తు కా గ్య క న వైతికేనుకొంటే, అందులోనూ అందుకు ఆవిర అవలించే మార్గం 'వెదకోడలు'లో మాసిందినంతి చూయవడైతే, నైతిక పరిపం ఏ పురుషుడికైనా ఈ కీర్తిలో కీర్తిగా కోరకగినవాటిల్లో ఒకటనగానీ సందేహం లేదు. నైతిక పరిపం అంతి చూయవడి, నైతిక పరిపం ప్రవర్తన మాత్రమే అన దానికేమాదా సందేహంలేదు. ఇటు అవ్యా ఆటలు అవ్యాధుల లభించే వచ్చే ఆకీర్ణం అనందదాయక, అనభవైక యోగ్య ప్రయోగాన్ని కేవలం అవలించేందుకు కుటుంబం పడే శ్రీ భార్యగా కోటికే మొగ వాడు మొదటి రోజు ముందర్నంచే నైతికతనం చెం దాడంటే ఆకీర్ణం అన్నం చేసుకోవడమే కాదు ఆభింపించడంకూడా మనం చేయకుండా ఉండలేని కనుల్లో ఒకటి.

నిర్మల (వందరీరాయి, హిందీ, కమి ర ఒకటో ఆలో తెలుగు నిత్రాలలో కూడా తాం)ను పట్టణ మరామి చేసే యూనివర్సిటీ సాధ్యమయ్యావలె అత్రగారింట్లోని వాళ్ళ నైతిక మరామి కుడా ఒక విషయ మే కాదో తెలివ. ఆ విషయాన్ని ఆమె పాఠ

— కొరవ 10.వ కేరీలో

భాగవతము

(2 వ కేరీకారం)

మలయభ్యుదయ శ్రీ కృష్ణ భగవానుని సారాధిక పంకీంచి రాజ్యంలును బుక్కు లకక బుచ్చిపెట్టి కిరీసాపుడై కరీకన్య వర్ణంలులు వాకుదేవుల గొలిచి కాళ్ళక యకః కాయోదయ్యక. మలయభ్యుదయ భగవంతుని జడలుచాల్చి కొండోనాడు యధాక్రమము వానిసేవకుపోయి యతిడు బ్రహ్మకృష్ణము పొందుట తెలియక కేరియం దెను. భర్త సాదములు కీరణములై యుండెను. కిరీకతి చనిపోవుచేటికి ఆమె దీవాటిదిన ముగా వాపోయెను. ఎంతకును భర్త కీరిప వండుం కాష్టంబులకేర్చి చితికేర్చి కతిక కేరి రంబు వండుంచి యగ్ని రగిల్చి తాన సమాగ ననంబు చేయవండెను. అర్చితే అవిష్కారుడు అటకువచ్చి వైద్యునిచొంది 'భార్యో! నీ వేవ్వతేవు? నీన నీ నయ్యుడగు అవిష్కారుడ నుమా! భార్యము మన మిరువురము మానస సమావరంబున కేయెండ్లు విహారించి యుంటిమి. నీవు నన్ను వదిలి భూమిలో నో యింతికి కిక్కి చానితో భాగించుచు వృత్తి వక్రితమి. ఆ శ్రీ పంక ఫలంబుగా నిట్టి సావ దికి నీకు సంభవించెను. నీవు నిజముగా భగవం రాజ పుత్రిమి - వు. ఈకీరీడు నీభర్త యును గాదు. నీవు పునాపుడవు. అట్లుండెయ్య శ్రీ నిగా నెలుగుడువు. నీభార్య తిరుమాన నీ సజ స్యరూపంబును వివిక్రమము కొనము? ఆని వాక్రికేయ ఆవలంబులు విని మలయ భగవం భార్య కేర్చెపురాల్ అభోధవలన మున్ను వలదిన వృత్తిని గ్రామ్యులబదిసి మారినభాగ్యముచే ముక్షప్రాప్తి సొంపెను.

— కొరవ 12.వ కేరీలో

అమలాపురం డి. ము. కోర్టులో
O. S. 110 of 57. E. P. 229 of 59.
కోర్టులో సర్వీసా రాయలూర్తి — వాది.
(1) గావలపూడి స్వామి వగైరాలు — శ్రీశివాదులు.

యా వెంబతు ప్రతివాదుల తొలి ఈ దినవ సెయ్యూలు దాఖలా తేవ భా స్తీ రాస్తీని 18-1-60 తేది పగలు 11 Xంల గాయకు ప్రోద్బవన సదకు కోర్టువారివల్ల కేలం కేయ బుదిన. గణక పాటదాల్ల క్రిమంకు గురూవరు సామ్య పయంవచ్చి కేలం పాడుకోవచ్చును. కావలసినసమూహయస్ వాదికేపు అద్యకేటు గారి ఆభీనకు వచ్చి తెలుసుకోవచ్చును.

— మెయ్యూలు : —
అమలాపురం తొలి అమలాపురం స. రి. లో చేరిన అమలాపురం గ్రామం తొలి కేరాయితి మొరక రివిజన్ సర్వీ 2898/3 తో య 0-39 ట్టుకు మాదులు: [తూ] నందల రంగనాయ కులుగారి భూమి [ర] పంట కాల్వ [క] పాలూరి వారాయలస్వామి గారి భూమి [పు] నందల రంగనాయకులు గారి భూమి. యా మాదుల మధ్య ప్రైవేట్ భూమి న్ని, యందలి కొబ్బరితోట వగైరా వానాఫల వృక్షములు పచ. యాలము కాబడును.
సర్కారుపాట రూ. 1000/- లు.
— గిడుగు సూర్యనారాయణ, వాది అద్యకేటు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో
S. C. S. 819 of 50 E. A. 824 of 59
యపకాక రామస్వామి రెడ్డి — వాది.
దక్కిలి యాయ్యు (died) (1) దక్కిలి కోట య్య (2) దక్కిలి వర్మిక్కు — శ్రీశివాదులు.
యా వెంబతు ప్రతివాది అయిన దక్కిలి యాయ్యుచనిపోయినందువచ్చులు గామిస్తు లను పాట్టిలుగా చేర్చుచునీ పీటిమను దాఖలు చేసినందుకు మిక్షనోటీసుమిల్లం 24.12.59 తేదికి వాయిదా కేసివున్నారు. మిక్ష ప్రోద్బవన పోజైర మిక్షకేలులు తెలుపుకోవలయును.

— టి. ఆర్. వరమశివం, వాది సైదురు.

గుడూరు డి. ము. కోర్టులో
O. S. 467 of 49. Tirupathi D. M. C.
E. P. 79 of 59.
భీమిరెడ్డి గాయలింగ రెడ్డి — వాది.
పి. ముద్దకొప్పకు వాయుడు — శ్రీశివాది.

యా వెంబతు ప్రతివాది తొలి ఇందుక్రింద వుదహరించబడిన సెయ్యూలు ఆస్తిని 4-1-60 తేది ప్రోద్బవన యేమట బహింగమైన యాటము జనపబడును.

— మెయ్యూలు : —
నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డివిజన్ ఇలాకా గుడూరు పబ్లికేషన్లో చేరిన గుడూరు తాలూకా నె 3వ మంక్షభూమి గ్రామంలో ప్రతివాది తొలి ఆస్తి వివరిం: నె 13వ కట్టా దాఖలా సర్వీ నె 191. B తు య 35-20 ట్టు కిస్తు రూ. 24-3-0 లు గల భూమికి మాదులు: [తూ] కేరెడ్డి రామకృష్ణ రెడ్డి వగైరాల భూ ములు [ర] పొరంబోకుంబు [క] యెమ్మల రామకృష్ణ రెడ్డి వగైరాల భూమి [పు] నెడి కేల సుర్యయ్య వగైరాల భూములు. యా మాదులలోని వై కిని య 35-20 ట్టు గల భూమి న్ని, యా భూమికి వుండుకున్న వని డిక్రీ మై కామెన్సు ఆనుకేవగల అటంకని యున్న, యా ఆస్తి గుంబు, ఇంబుకోపు దు నెట్టి వానావతి పుచ్చిమయలున్న, యా ఆస్తి గవర్న మెంటు వారికి యుంట్టి అగ్ని మెంట్లు సంస్కృతక లోబడి ఘమా రు క్రియం రూ. 2000/- లు.
— అచ్చకాల రామనాథం - వాది అద్యకేటు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో
S. E. S. 495/58 E. P. 18/59
అరివిల్లల విశ్వవార్యులు — వాది.
దుర్గా వాసిరామయ్య — శ్రీశివాది.

యా క్రింది వివరించిన సెయ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకా స్తీ రాస్తీని నె 1-2-60 దిన నెల్లూరు కట్టా కోర్టువద్ద సహించు గా యాలం కేలుబడును.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో : రే డిలో చేరిన నెల్లూరు కట్టా తాలూకాలో శ్రీశివాదికి మామూ - అంక్షంల 17వ వాల్వ డోర్ నెం. 7 తు గల మిడ్లముల్ల క స్పెషల్ మునీ మాదులు: [తూ] ఆగ్రెరాం కృష్ణ య్యంబులు, యాయంటి వున్నుడిగోడ, [ర] [మ] కనుకర్త రామకృష్ణయ్య యంటికి యాయంటికి పవరు వున్నుడిగోడ, [పు] రాజ వీధి యామాదులలోని 17 అంక్షములు మిడ్ల కట్టుబడి దక్షిణంవైపు 2 అంక్షముల కార్ ప్పెర, పదరు మిడ్లకు అమర్చి యావర్తు కలుపులు, ద్వారబంధములు, కిక్కిలు, అల మరలు, క్రింది స్టేజం ప్రకృతి సామాన యావర్తు కిక్కిలున్న యందుకు స. బంధించిన యావర్తు మామూలున్న ప్రతివాది ప్రైవేటుండే 15-7-57, 16-11-57, 5-9-58 తేదిల గల మాదు ఆదమామలల కారీలు ఘమా రు. 7000/- ల కున్న మున్సికర్ టాక్సుల తాలూకాలో రు. 81-44 వ. సైపలకున్న లోబడి సర్కారుపాట రూ. 1500/- లు.
— కాసరం రామారావు, వాది అద్యకేటు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో
E. P. 91/59. O. S. 254/55.
నెల్లూరు మున్సికర్ కార్నిలు - పీటిమనుకు.
2. భాలా దావూర్ ముక్కేసాపాక చేస్టి. 3. భాలా అహమ్మద్ ముక్కేసా పాక చేస్టి. 6. వీరీసాపాకా వగైరా

— రెస్పాండెంట్లు.
రాజ్రి ఆస్తికి యాలం పరిస్థిల కిక్కియించుటకు గా యా దరిఖాస్తు నె 5-1-60 కి వాయిదా కేలుబడి వున్నది. 2, 3, 6 రెస్పాం డెంట్లు ఆలోక పగలు 11 Xం.కు కోర్టుకు పోజరయ ఆక్షేకణలు తెలుపుకోవలయును.
— మొసకూరు అవివేపారెడ్డి, పీటిమను అద్యకేటు.

వసిరికలు
కామెర్సు
తయపడవనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకుల కేట - నెల్లూరు.

హాలవారిణి
పరిశ్రమకుంబులకు
లేకకడుపునోవలకు
దివ్యవధము

వివ్యాధిమిచ్చి వేవేర్తరముం
వలంబున్నుమా మింక సోకాపువై
వేరింబున్నుమా వేవేవేర్తరముం
కొంబిగా లాంకేయలయము

అనుభవ వైద్యశాల
177 గోపాలం నెల్లూరు

